

UNIVERSITAT POMPEU FABRA

Barcelona, 10.10.2023

Lingüística aplicada: un món i un munt d'aplicacions

Lluís Payrató
payrato@ub.edu

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Lingüística aplicada? Què és això?

Lingüistes? Què fan?

<https://www.facebook.com/lingwos/>

- ...Y ¿QUÉ HACE UN LINGÜISTA?

Respostes \approx pertinents
a preguntes \approx impertinents:

- (1) Respostes acadèmiques
- (2) Respostes collectives
- (3) Respostes personals

Resposta acadèmica (1): Collitz (1925)

- ▶ "To a third subdivision of linguistics –and again one of vast dimensions— we my apply the name of 'practical' or 'applied' linguistics. The study of languages together with the history of grammatical studies may justly claim to a leading position among the practical branches of linguistics. Yet there are other important topics belonging to the same category, e.g., grammatical nomenclature (a subject closely connected with general grammar); the relation between speech and writing or printing; the many attempts, made at various times, to devise simplified or artificial languages; efforts toward simplifying the current spelling; etc."

H. Collitz: "The Scope and Aims of Linguistic Science",

Language 1 (1925), 14-16

Resposta acadèmica (2): revistes i centres

- ▶ *Language Learning. A Quarterly Journal of Applied Linguistics*, University of Michigan, 1948.
- ▶ School of Applied Linguistics, University of Edinburgh, 1958.
- ▶ Center of Applied Linguistics, Washington, 1959.

Resposta acadèmica (3): Congrès 1964

I Col.loqui Internacional de Lingüística Aplicada (Nancy, 1964)

- (1) L'automatització en lingüística
- (2) La pedagogia de les llengües vives
- (3) La coordinació de les recerques en el domini europeu

Resposta acadèmica (4): Congrés 1969

II Congrés Internacional de Lingüística Aplicada (Cambridge, 1969)

- (1) Lingüística aplicada a textos literaris
- (2) Anàlisi computacional de textos
- (3) Recerca en la psicologia de l'aprenentatge de la primera llengua
- (4) Recerca en la psicologia de l'aprenentatge de segones llengües
- (5) Recerca sobre la parla i la seva aplicació
- (6) Tecnologia de l'aprenentatge de la llengua
- (7) Metodologia de l'ensenyament de la llengua
- (8) Aspectes lingüístics de pertorbacions de la parla i teràpia
- (9) Lexicografia
- (10) Materials de tests lingüístics
- (11) Mesura i correcció d'errors en segona llengua
- (12) Teoria de la traducció
- (13) Lingüística contrastiva
- (14) Sociolingüística

Resposta acadèmica (5): Congrés 1987

VIII Congrés Internacional de Lingüística Aplicada (Sydney, 1987)

- (1) Desenvolupament de la primera llengua i llenguatge infantil
- (2) Ensenyament lingüístic: llengua materna
- (3) Desenvolupament de la segona llengua (infants i adults)
- (4) Ensenyament lingüístic: segona llengua (incloent metodologia i objectius)
- (5) Proficiència en la segona llengua: avaluació i examen
- (6) Ensenyament bilingüe: ensenyament dels immigrants
- (7) Planificació i política lingüística
- (8) Multilingüisme: manteniment de la llengua: minories lingüístiques
- (9) Contacte de llengües: pidgins i criolls
- (10) Interpretació i traducció
- (11) Llenguatge i administració: lingüística legal
- (12) Llenguatge i ordre social: llenguatge i ideologia
- (13) Neurolingüística
- (14) Patologia de la parla i trastorns lingüístics
- (15) Llenguatge i signes (incloent el llenguatge dels sords)
- (16) Anàlisi del discurs i estilística
- (17) Lexicologia: problemes de terminologia
- (18) Mètodes quantitatius en lingüística
- (19) Tecnologia de l'aprenentatge de la llengua: aprenentatge assistit per ordinador
- (20) Lingüística i ciències de la informació: generació de textos i *parsing*

Resposta acadèmica (6): Congrés 1993

X Congrés Internacional de Lingüística Aplicada (Amsterdam, 1993)

- (1) Aprenentatge de llengües per part d'adults.
- (2) Llenguatge infantil.
- (3) Lingüística contrastiva i anàlisi d'errors.
- (4) Anàlisi del discurs.
- (5) Tecnologia educativa i aprenentatge de llengües.
- (6) Metodologia de l'ensenyament de llengües estrangeres i formació del professorat.
- (7) Interpretació i traducció.
- (8) Llenguatge i ensenyament en marcs multilingües.
- (9) Llenguatge i gènere.
- (10) Llengües per a finalitats específiques.
- (11) Planificació lingüística.
- (12) Avaluació i examen lingüístics.
- (13) Lexicografia, lexicologia i terminologia.
- (14) Ensenyament de la llengua materna.
- (15) Psicolingüística.
- (16) Retòrica i estilística.
- (17) Adquisició de segones llengües.
- (18) Sociolingüística.
- (19) Afàsia en bilingües.
- (20) Adquisició del vocabulari.
- (21) Ensenyament dels immigrants.
- (22) Llengües minoritàries.
- (23) Anàlisi de necessitats i especificació d'objectius en l'aprenentatge de llengües.
- (24) Política lingüística.
- (25) La literatura i/en l'aprenentatge de llengües.
- (26) Trastorns lingüístics.
- (27) Mort de les llengües i substitució lingüística.
- (28) Models de bilingüisme.
- (29) Variació lingüística.
- (30) Adquisició d'habilitats lingüístiques.

Resposta acadèmica (7): Congrès 2023

Reacting to pre- and post-COVID global issues, this congress will be organized around the theme « Diversity and social cohesion in a globalized world: towards more committed language sciences ». The overall goal will be to reflect on how studies in applied linguistics and the researchers who produce them can participate in the construction of a globalized world in which respect for diversity as a basis for social cohesion requires individual and collective commitment.

Respostes colectives:

PARTE I. EDICIÓN, CORRECCIÓN y ASESORÍA

1. Lexicógrafa y terminóloga - *Mercè Lorente*
2. Editor - *Antonio Martín*
3. Correctora de textos profesional - *Cristina Illamola*
4. Lingüista especializada en comunicación política - *Miljana Micovic*

PARTE II. ENSEÑANZA

5. Especialista en didáctica de la lengua - *Jordi Cicres*
6. Especialista en enseñanza de lenguas - *María del Carmen Méndez Santos*
7. 'Coach' de pronunciación del inglés como lengua adicional - *Núria Gavalrà*

PARTE III. TRADUCCIÓN, INTERPRETACIÓN y ACCESIBILIDAD

8. Traductora - *Scheherezade Surià*

9. Intérprete de conferencias - *Gabriel Cabrera*

10. Intérprete de lengua de signos - *Raquel Veiga*

11. Técnica de accesibilidad comunicativa - *Blanca Arias*

12. Especialista en traducción automática - *Antoni Oliver*

PARTE IV. CEREBRO y COGNICIÓN

13. Lingüista clínica - *Elena Garayzábal*

14. Psicolingüista - *Mamen Hornos*

15. Psicolingüista en la perspectiva cognitivista - *Iraide Ibarretxe*

16. Desarrolladora de herramientas para niños con dislexia - *Luz Rello*

PARTE V. DERECHO

- 17. Lingüista forense - *Sheila Queralt & Roser Giménez*
- 18. Especialista en lenguaje jurídico - *Ricardo Jiménez Yáñez de Barber*
- 19. Especialista en lingüística procesal - *José Torres*
- 20. Desarrolladora de herramientas para la redacción de textos jurídico-administrativos - *Iria da Cunha*

PARTE VI. TECNOLOGÍAS DEL LENGUAJE

- 21. Especialista en Procesamiento del Lenguaje Natural - *Cristina Aranda Gutiérrez*
- 22. Especialista en análisis de sentimientos - *Inés Olza*
- 23. Especialista en tecnologías del habla - *Mireia Farrús*

PARTE VII. HISTORIA y SOCIOLOGÍA

- 24. Historiadora de la lengua - *Blanca Garrido & Lola Pons*
- 25. Antropolingüista - *Pere Comellas & Carme Junyent*
- 26. Sociolingüista - *Avel.lí Flors*
- 27. Sociolingüista especializada en género - *Mar Galindo*

PARTE VIII. MISCELÁNEA

- 28. Creador profesional de lenguas - *Juan Carlos Moreno*
- 29. Asesor de estadística para estudios lingüísticos - *Pascual Cantos*
- 30. Divulgadora de lengua - *María Ángeles García González*

Respostes personals:

Dotze accions... i alguns exemples...

Respostes personals (antecedents):

Cabré & Payrató (1990) i Payrató (1997/2003). Tasques pròpies de:

- (1) Lexicografia
- (2) Ensenyament de la llengua materna i dels idiomes
- (3) Traducció
- (4) Tractament automatitzat de textos (i traducció automatitzada)
- (5) Terminologia [i neologia]
- (6) Documentació
- (7) Planificació lingüística [i política lingüística]
- (8) Tractament dels trastorns comunicatius
- (9) Món editorial
- (10) Mitjans de comunicació
- (11) Serveis lingüístics de les empreses i de l'administració
- [(12) Lingüística forense]

(1) ENSENYAR

- ▶ EDUCAR
- ▶ AJUDAR A APRENDRE
- ▶ ACONSELLAR
- ▶ MOSTRAR
- ▶ ESTIMULAR

- llengües primeres / natives / maternes
- llengües segones / idiomes
 - a adults
 - a infants
 - a immigrants
 - presencialment
 - virtualment
 - ...

“Algú encara pensa que els alumnes només han d’estudiar allò que faran servir. Potser no ens hem adonat que la Primària i la Secundària [i la Universitat] per al que realment serveixen és per educar i per estimular? Ho confonem ben bé tot: les humanitats amb les lletres, l’educació amb l’ensinistrament. Quan només ensenyem coses que es puguin aplicar, estem ensinistrant. Educar és una altra cosa: és ensenyar a mirar la realitat complexa, ensenyar a interpretar-la, dominar-la, crear-la i admirar-la, tot alhora.”

Josep-Maria Terricabras, *Pensem-hi un minut*.
Barcelona: Pòrtic, 2004.

(2) **TRADUIR**

- **COMPRENDRE**
- **INTERPRETAR**
- **TRASLLADAR**
- **ADAPTAR**
- **CREAR**

- registres tècnics i científics
- registres literaris
- textos jurídics i legals
- textos audiovisuals
- ...

EXAMPLE: IMPLICATURES EN LA TRADUCCIÓN

Francesch & Payrató (in press): “Pragmatic ambiguity, implicatures, and translation”

► Different implicature:

“Healthy winds of change are blowing.
¡Too bad about this rotten **naphthalin** stench!”

Satirical cartoon *Mafalda* by Quino.

***Naphthalin* implicature in Castilian Spanish and Catalan:**

→ Something is old-fashioned and politically conservative.

English: → Something will be left unused and preserved for a long time. (*mothballs; Cambridge Dictionary*)

but: → is old-fashioned and politically conservative.

Italian: → Something must be carefully preserved / put away and left unused. (*Oxford Dictionary*)

but: → is old-fashioned and politically conservative.

(3) REDACTAR

(4) REVISAR

i

CORREGIR

**PROFESORA CON INGLÉS NATIVO
CON VARIOS AÑOS DE EXPERIENCIA DA CLASES DE
INGLÉS**

(TODOS LOS NIVELES)

CURSOS ADAPTADOS A TUS NECESIDADES:

- **CLASES DE CONVERSACIÓN**
- **CLASES A DOMICILIO**
- **HORARIO Y PRECIO A CONVENIR**

LLAMA A AGATA (677...) O MAIL: agata_bal@poczta.onet.pl

(5) EDITAR

- ▶ ACONSEGUIR
- ▶ CONTRACTAR
- ▶ MAQUETAR
- ▶ REVISAR

- Originals
 - Textos literaris
 - Narració
 - Teatre
 - Poesia
 - Assaig
 - Textos no literaris
 - Tècnics
 - Polítics
 - ...
- En paper
- En línia
- ...

BUSINESS EDITOR

McKinsey & Company, Inc. is an international management consulting firm with Iberian offices in Madrid, Barcelona and Lisbon. We assist policy makers and top management in the private and public sector in identifying opportunities, defining goals, planning strategies and improving organizational effectiveness.

We seek an editor for our Madrid office to assist our consultants in preparing reports and presentations to client executives. The role includes helping to determine the overall communications approach, structuring the case to be presented and fully editing the communication.

The ideal candidate must be able to:

- Bring clarity, logic and persuasiveness to the writing of others, through the editing process.
- Do the line-editing of the documents produced.
- Work independently and with initiative, meeting rigid deadlines, resolving conflicting priorities, and building solid working relationships in a fast-paced and demanding environment.
- Work beyond normal hours and at other McKinsey offices, when the need arises.
- Have the will to develop as a communications advisor in the medium term.

An appropriate background could be editing, teaching, journalism, or technical writing, but is not limited to these areas. Native Spanish and fluency in English, as well as a university degree, are required, and familiarity with business issues and terminology would be of great value.

Applications, which will be treated in confidence, should be accompanied by a curriculum vitae giving details about education and experience.

McKinsey & Company, S.L

(Ref. Editor)

Calle de Miguel Angel, número 11, 28010 Madrid

(6) PLANIFICAR

➤ FER POLÍTICA (LINGÜÍSTICA)

➤ ANALITZAR

➤ PROPOSAR

➤ GESTIONAR

- Empreses
 - Grans
 - Mitjanes
 - Petites
- Escoles
- Institucions
- Organismes
- ...

(7) DIAGNOSTICAR

➤ DESCRIBURE

➤ ANALITZAR

➤ VALORAR

➤ COMPARAR

➤ DISTINGIR

- Contextos sociolingüístics
- Estudis etnogràfics
- Situacions de contacte de llengües
- ...
- Trastorns de parla
- Retards d'aprenentatge
- ...

(8) CURAR

- DIAGNOSTICAR
- PROPOSAR
- SEGUIR (FER SEGUIMENTS)
- (RE)AVALUAR
- (RE)ARRANJAR
- REPARAR

- Actuacions
- Tractaments
- Teràpies
- Evolucions
- Processos
- ...

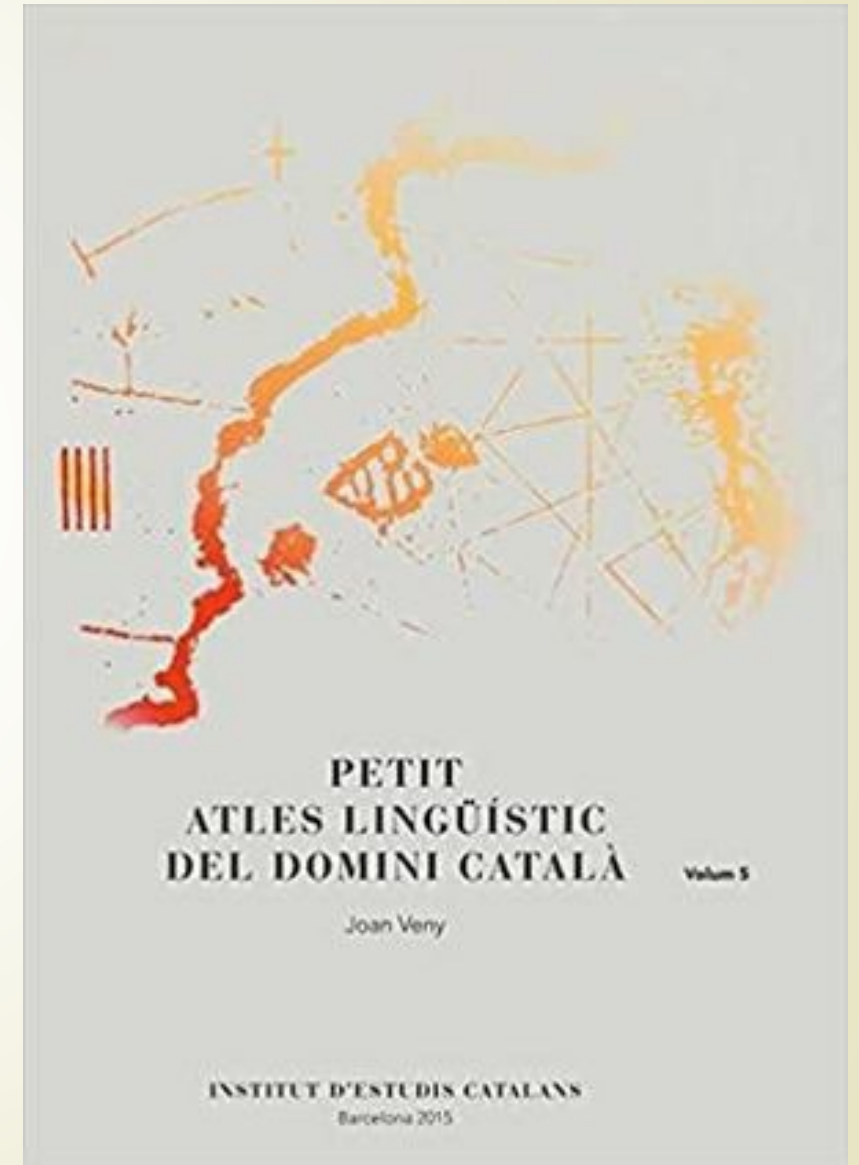

(9) INVENTARIAR

- ▶ DESCRUIRE
- ▶ ORDENAR
- ▶ CLASSIFICAR
- ▶ MANEJAR
- ▶ PROPOSAR

- Varietats dialectals
- Paraules
- Frases Fetes
- Refranys
- Entonacions
- Llibres
- Recursos
- Informació
- ...

Atles lingüístic del domini català (IEC)

Atles interactiu de l'entonació del català

 Atles interactiu de l'entonació del català > atlàs occitan

Presentació Equip Metodologia Mapa Recursos Cat_ToBI Map-Tasks Resultats Cerca

L'*Atles interactiu de l'entonació del català* té com a objectiu la presentació sistemàtica d'una sèrie de materials en àudio i en vídeo per a l'estudi de la prosòdia i l'entonació dels dialectes catalans, de tal manera que es pugui iniciar l'estudi de la notable diversitat dialectal de l'entonació catalana. Aquest web també conté una pàgina de Recursos i eines per a l'estudi de l'entonació i la proposta Cat-ToBI per a l'etiquetatge prosòdic del català (acompanyat d'un manual i exercicis d'autoaprenentatge).

Contacte

[Atles interactiu de l'entonació del català](#)
[Dept. de Traducció i Ciències del Llenguatge](#)
Universitat Pompeu Fabra. 08018 Barcelona

Cita: Prieto, Pilar & Cabré, Teresa (coords.) (2007-2012).

Atles interactiu de l'entonació del català. Pàgina web:
<<http://prosodia.upf.edu/atlesentonacio/>>.

Amb el patrocini de

càtedra
CAMV
Alcover-Moll-Vilanginç

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

Mapes

Laboratori d'Informació Geogràfica i Teletelecció (LIGIT), UAB

Arxius d'àudio i vídeo

© Arxiu audiovisual dels dialectes catalans de les Illes Balears

(10) DESCUBRIR

[...]

(11) INVESTIGAR

[...]

(12) CREAR

- ▶ PENSAR
- ▶ ENDEGAR
- ▶ DISPOSAR
- ▶ PROPOSAR
- ▶ (RE)ELABORAR

Les solucions de problemes / qüestions / temes lingüístics (relacionats amb la parla i la comunicació) fent de *mediador/-a* o *mitjancer/-a* entre la teoria i la pràctica:

- Ensenyant	- Traduint	- Redactant
- Corregint	- Editant	- Planificant
- Diagnosticant	- Curant	- Inventariant
- Descobrint	- Investigant	... & creant

... + AGRAIR !

- AGRAINT L'ATENCIÓ
- DONANT LES GRÀCIES PER PODER EXPLICAR COSES QUE ESPERO QUE RESULTIN –APLICADAMENT– “INTERESSANTS”
- ACCEPTANT SUGGERIMENTS: payrato@ub.edu

... I RECORDAR (A QUI ES JUBILI):

Bibliografía

- ▶ Bernárdez, Enrique (2010): ¿Qué son, qué hacen, qué quieren, qué pretenden los lingüistas? Centro Virtual Cervantes. https://cvc.cervantes.es/el_rinconete/anteriores/febrero_10/01022010_01.htm
- ▶ Cabré, M. Teresa & Lluís Payrató (1990): "La lingüística aplicada avui". Cabré, M.T. et al.: *La lingüística aplicada. Noves perspectives, noves professions, noves orientacions*. Fundació Caixa de Pensions - Publicacions de la Universitat de Barcelona, Barcelona, 11-29.
- ▶ Cook, G. (2003): *Applied Linguistics*. Oxford: Oxford University Press.
- ▶ Kaplan, R. B. (ed.) (2002): *The Oxford Handbook of Applied Linguistics*. Oxford: Oxford University Press.
- ▶ Lacorte, Manel (ed.) (2015): *The Routledge Handbook of Hispanic Applied Linguistics*. New York: Routledge.
- ▶ Payrató, Lluís (2003): *De profesión, lingüista*. Barcelona: Ariel. (2a ed.; 1a ed., 1998. Ed. or. en cat.: *De professió, lingüista*. Barcelona: Empúries, 1997).
- ▶ Payrató, Lluís (2012): "Local/global, teoría/praxis, textual/multimodal... La lingüística aplicada como mediación y análisis crítico". A. Llanes Baró et al. (eds.): *La lingüística aplicada en la era de la globalización*. Lleida: Edicions de la Universitat de Lleida, 35-47.
- ▶ Queralt, Sheila (coord.) (2023): *Linguistas de hoy. Profesiones para el siglo XXI*. Madrid: Síntesis.
- ▶ Slama-Cazacu, Tatiana (1984): *Linguistique appliquée: une introduction*. Brescia: La Scuola.